

V Bruseli 17. decembra 2025
(OR. en)

16978/25

ENV 1410
COMER 193
MI 1078
ONU 100
SAN 854
IND 632
DELECT 199

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od: Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie

Dátum doručenia: 17. decembra 2025

Komu: Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie

Č. dok. Kom.: C(2025) 8844 final

Predmet: DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) .../...
z 17. 12. 2025,
ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ)
2017/852, pokiaľ ide o výrobky s prídavkom ortuti, na ktoré sa vzťahuje
zákaz výroby, dovozu a vývozu

Delegáciám v prílohe zasielame dokument C(2025) 8844 final.

Príloha: C(2025) 8844 final

V Bruseli 17. 12. 2025
C(2025) 8844 final

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) .../...

z 17. 12. 2025,

ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/852, pokiaľ ide o výrobky s prídavkom ortuti, na ktoré sa vzťahuje zákaz výroby, dovozu a vývozu

(Text s významom pre EHP)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT DELEGOVANÉHO AKTU

Politický a právny kontext tohto delegovaného nariadenia zahŕňa politiku a právo EÚ týkajúce sa ortuti a Minamatský dohovor o ortuti (ďalej len „Minamatský dohovor“ alebo „dohovor“)¹.

Nariadenie (EÚ) 2017/852 o ortuti

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/852 zo 17. mája 2017 o ortuti a o zrušení nariadenia (ES) č. 1102/2008 (ďalej len „nariadenie o ortuti“)² je hlavným nástrojom práva Únie, i) ktorým sa upravuje použitie ortuti a zlúčenín ortuti (ďalej len „ortuť“) vrátane výrobkov s prídavkom ortuti³ a ii) ktorým sa transponuje Minamatský dohovor a právne záväzné rozhodnutia prijaté konferenciou zmluvných strán Minamatského dohovoru (ďalej len „konferencia zmluvných strán“) do práva Únie.

Cieľom nariadenia o ortuti je ochrana ľudského zdravia a životného prostredia pred antropogénnymi emisiami a uvoľňovaním ortuti a zaoberá sa celým životným cyklom ortuti od primárnej ťažby až po trvalé zneškodnenie odpadovej ortuti. Toto nariadenie bolo vypracované a prijaté ako prostriedok na presadzovanie a vykonávanie cieľa politiky EÚ o ortuti, t. j. postupne ukončiť jej používanie. Tento cieľ bol jasne vyjadrený v stratégii EÚ o ortuti z roku 2005⁴ preskúmanej v roku 2010⁵, v ktorej sa Únia vyzvala, aby okrem iného prijala opatrenia na obmedzenie používania ortuti zastavením dodávky a dopytu.

V rámci opatrení prijatých v nadväznosti na stratégiu EÚ o ortuti Rada Európskej únie o používaní ortuti vo výrobkoch skonštatovala:

„Používanie výrobkov obsahujúcich ortuť tam, kde existujú reálne alternatívy, by sa malo čo najskôr a čo najúplnejšie ukončiť, pričom konečným cieľom je pri zohľadnení technických a hospodárskych okolností a potrieb vedeckého výskumu a rozvoja ukončiť používanie všetkých výrobkov s obsahom ortuti.“⁶

Článok 5 a príloha II k nariadeniu o ortuti sa zaoberajú výrobkami s prídavkom ortuti. V článku 5 ods. 1 sa stanovuje, že sa v Únii zakazuje vývoz, dovoz a výroba výrobkov s prídavkom ortuti stanovených v prílohe II, a to od dátumov postupného ukončenia používania, ktoré sa v danej prílohe stanovujú. Tento zákaz sa v súlade s článkom 5 ods. 2 ako výnimka nevzťahuje na výrobky s prídavkom ortuti, ktoré sú nevyhnutné na civilnú ochranu a vojenské využitie alebo sa používajú na výskum, kalibráciu prístrojov alebo ako referenčný štandard.

¹ Text Minamatského dohovoru je k dispozícii na adrese: <https://www.mercuryconvention.org/en/about>.

² Ú. v. EÚ L 137, 24.5.2017, s. 1.

³ V článku 2 ods. 4 nariadenia o ortuti sa vymedzujú „výrobky s prídavkom ortuti“ ako výrobky alebo zložky výrobkov, ktoré obsahujú ortuť alebo zlúčeninu ortuti, ktoré boli zámerne pridané.

⁴ Oznámenie Komisie – Stratégia Spoločenstva týkajúca sa ortuti, KOM(2005) 20 v konečnom znení, 28. 1. 2005.

⁵ Oznámenie Komisie o preskúmaní stratégie Spoločenstva týkajúcej sa ortuti, KOM(2010) 723 v konečnom znení, 7.12.2010.

⁶ Závery Rady *Preskúmanie stratégie Spoločenstva týkajúcej sa ortuti*, 3075. zasadnutie Rady pre životné prostredie, Brusel, 14. marca 2011.

Výrobky s prídavkom ortuti, na ktoré sa odkazuje v prílohe II k nariadenia o ortuti, sú výrobky, pre ktoré sú dostupné technicky a ekonomicky uskutočniteľné bezortuťové alternatívy a ktoré, ako sa uvádza v odôvodnení 14 preambuly nariadenia o ortuti, v rámci Únie i celosvetovo predstavujú významný podiel používania ortuti.

Pokiaľ ide o vzájomné pôsobenie medzi nariadením o ortuti a Minamatským dohovorom v otázke výrobkov s prídavkom ortuti, článkom 20 daného nariadenia sa Komisia splnomocňuje prijímať delegované akty s cieľom okrem iného zmeniť prílohu II a zosúladiť ju s rozhodnutiami prijatými konferenciou zmluvných strán. Takéto splnomocnenie sa môže uplatniť iba v prípade, ak Únia podporí príslušné rozhodnutie konferencie zmluvných strán prostredníctvom rozhodnutia Rady prijatého v zmysle článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). **Článok 20 nariadenia o ortuti je teda právnym základom tohto delegovaného nariadenia.**

Minamatský dohovor o ortuti

Minamatský dohovor nadobudol účinnosť 16. augusta 2017 a dodnes ho ratifikovala Európska únia⁷ a 151 krajín vrátane všetkých členských štátov EÚ. Minamatský dohovor je hlavným medzinárodným právnym rámcom zameraným na ochranu ľudského zdravia a životného prostredia pred antropogénnymi emisiami a uvoľňovaním ortuti do ovzdušia, vody a pôdy. Podobne ako nariadenie o ortuti sa zaoberá celým životným cyklom ortuti, od jej primárnej ťažby až po zneškodnenie odpadovej ortuti.

V dohovore sa zároveň ustanovuje zákaz výroby, dovozu a vývozu (článok 4 ods. 1), ktorý sa vzťahuje na výrobky s prídavkom ortuti uvedené v jeho prílohe A (časť I). Keďže Únia sa podieľala na vypracovaní ustanovení Minamatského dohovoru vrátane ustanovení zameraných na výrobky s prídavkom ortuti, zoznam dotknutých výrobkov do veľkej miery odráža zoznam výrobkov v prílohe II k nariadeniu o ortuti.

Podľa článku 4 ods. 4, 7 a 8 Minamatského dohovoru sa musela jeho príloha A preskúmať najneskôr päť rokov po nadobudnutí účinnosti dohovoru, pričom sa museli zohľadniť návrhy zmluvných strán na zmeny, ako aj zaslané informácie o výrobkoch s prídavkom ortuti a dostupných technických a ekonomických bezortuťových alternatívach spolu s údajmi o súvisiacich rizikách a prínosoch pre životné prostredie a ľudské zdravie.

Rozhodnutie, ktorým sa mení príloha A (časť I) Minamatského dohovoru

Vzhľadom na dátum nadobudnutia platnosti dohovoru a jeho článku 4 ods. 4, 7 a 8 sa od zmluvných strán očakávalo, že prijmú rozhodnutie o zmenách prílohy A k dohovoru na štvrtom a piatom zasadnutí konferencie zmluvných strán Minamatského dohovoru (COP4, 21. – 25. marca 2022 a COP5 30. októbra – 3. novembra 2023).

Únia v tomto ohľade zaslala 31. marca 2020 sekretariátu Minamatského dohovoru informácie o viacerých výrobkoch s prídavkom ortuti a o dostupných technických a ekonomických bezortuťových alternatívach k týmto výrobkom v súlade s článkom 4 ods. 4 dohovoru. Únia následne 30. apríla 2021 predložila sekretariátu formálny návrh okrem iného na zmenu časti I

⁷ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2017/939 z 11. mája 2017 o uzavretí Minamatského dohovoru o ortuti v mene Európskej únie (Ú. v. EÚ L 142, 2.6.2017, s. 4).

prílohy A k Minamatskému dohovoru v súlade s článkom 4 ods. 7 dohovoru⁸. Okrem toho boli predložené dva ďalšie formálne návrhy na zmenu časti I prílohy A, a to i) africkým regiónom a ii) Švajčiarskom/Kanadou.

S ohľadom na tieto tri formálne návrhy Únia rozhodnutím Rady (EÚ) 2022/549⁹ a rozhodnutím Rady (2023/2417)¹⁰ prijatými podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ rozhodla, že na zasadnutí konferencie zmluvných strán COP4 a COP5 podporí rozhodnutie, ktorým sa zmení časť I prílohy A k Minamatskému dohovoru.

Na zasadnutí COP4 zmluvné strany prijali rozhodnutie¹¹, ktorým sa okrem iného zmenila časť I prílohy A doplnením ôsmich nových výrobkov s prídavkom ortuti s 31. decembrom 2025 ako platným dátumom postupného ukončenia používania.

Štyri nové záznamy výrobkov s prídavkom ortuti (a ich príslušné dátumy postupného ukončenia používania) sa však odložili na zasadnutie COP5, keďže nebolo možné dosiahnuť dohodu o ich príslušných dátumoch postupného ukončenia používania. Medzi tieto výrobky patria „veľmi presné meracie mostíky kapacitancie a strát a vysokofrekvenčné prepínače a relé rádiových frekvencií v monitorovacích a kontrolných prístrojoch s maximálnym obsahom ortuti 20 mg na mostík, spínač alebo relé, okrem takých, ktoré sa používajú na účely výskumu a vývoja“ (ďalej len „špecifické spínače a relé“).

Zmluvné strany dosiahli na zasadnutí COP5 dohodu, ktorá viedla k prijatiu rozhodnutia¹² o doplnení piatich kategórií svetelných zdrojov obsahujúcich ortuť, ako aj batérií, „špecifických spínačov a relé“ a kozmetiky do časti I prílohy A k Minamatskému dohovoru vrátane uplatniteľných dátumov postupného ukončenia používania.

Počas revízie nariadenia o ortuti¹³ bolo toto rozhodnutie transponované do prílohy II k nariadeniu o ortuti s výnimkou „špecifických spínačov a relé“, keďže sa na ne stále vzťahovala výnimka podľa smernice 2011/65/EÚ o obmedzení používania určitých nebezpečných látok v elektrických a elektronických zariadeniach (ďalej len „smernica

⁸ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/727 z 29. apríla 2021 o predložení návrhov v mene Európskej únie, ktorými sa menia prílohy A a B k Minamatskému dohovoru o ortuti, pokiaľ ide o produkty s prídavkom ortuti a výrobné procesy, v ktorých sa používa ortuť alebo zlúčeniny ortuti (Ú. v. EÚ L 155, 5.5.2021, s. 23).

⁹ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/549 zo 17. marca 2022 o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať v druhom segmente štvrtého zasadnutia konferencie zmluvných strán Minamatského dohovoru o ortuti, pokiaľ ide o prijatie rozhodnutia, ktorým sa menia prílohy A a B k uvedenému dohovoru. Ú. v. EÚ L 107, 6.4.2022, s. 78 – 79.

¹⁰ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2023/2417 z 23. októbra 2023 o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať na piatom zasadnutí konferencie zmluvných strán Minamatského dohovoru o ortuti, pokiaľ ide o prijatie rozhodnutia, ktorým sa menia prílohy A a B k uvedenému dohovoru (Ú. v. EÚ L, 2023/2417, 6.11.2023).

¹¹ Rozhodnutie MC-4/3: *Preskúmanie a zmena príloh A a B k Minamatskému dohovoru o ortuti*, 25. marec 2022.

¹² Rozhodnutie MC-5/4: *Amendments to annexes A and B and the feasibility of mercury-free alternatives for manufacturing processes listed in annex B*, 23 November 2023 (*Zmeny príloh A a B a uskutočniteľnosť bezortuťových alternatív pre výrobné procesy uvedené v prílohe B*, 23. november 2023).

¹³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1849 z 13. júna 2024, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2017/852 o ortuti, pokiaľ ide o zubný amalgám a iné výrobky s prídavkom ortuti, na ktoré sa vzťahujú obmedzenia vývozu, dovozu a výroby (Ú. v. EÚ L, 2024/1849, 10.7.2024).

RoHS“)¹⁴ a lehota stanovená v časti I prílohy A (záznam týkajúci sa spínačov a relé) k dohovoru bola 31. decembra 2025.

Platnosť uplatniteľných výnimiek podľa smernice ONL (výnimka 16 v prílohe IV) však uplynula. Po uplynutí platnosti týchto výnimiek je teraz zakázané uvádzať tieto „špecifické spínače a relé“ na trh v súlade so smernicou RoHS. Keďže uvádzanie na trh sa nevzťahuje na výrobu a vývoz výrobkov s prídavkom ortuti, ich doplnením do prílohy II k nariadeniu o ortuti sa zabezpečuje komplementárnosť medzi nariadením o ortuti a smernicou RoHS, ako aj správna transpozícia Minamatského dohovoru do práva EÚ, pokiaľ ide o výrobu, dovoz a vývoz.

2. KONZULTÁCIE PRED PRIJATÍM AKTU

So skupinou odborníkov na ortuť, ktorá bola zriadená ako neformálna expertná skupina Komisie, aby pomáhala okrem iného pri príprave delegovaných aktov, sa od 24. do 28. novembra uskutočnili písomné konzultácie o znení, pričom neboli doručené žiadne pripomienky, a preto neboli nutné žiadne zmeny delegovaného aktu.

3. PRÁVNE PRVKY DELEGOVANÉHO AKTU

V súlade s článkom 20 nariadenia o ortuti je cieľom delegovaného nariadenia zosúladiť nariadenie o ortuti s rozhodnutím konferencie zmluvných strán Minamatského dohovoru MC-4/3: *Preskúmanie a zmena príloh A a B k Minamatskému dohovoru o ortuti*.

V článku 1 delegovaného nariadenia sa teda stanovuje tento výrobok s prídavkom ortuti, ktorý sa má doplniť do časti A prílohy II k nariadeniu o ortuti s 31. decembrom 2025 ako dňom postupného ukončenia používania:

Veľmi presné meracie mostíky kapacitancie a strát a vysokofrekvenčné prepínače a relé rádiových frekvencií v monitorovacích a kontrolných prístrojoch s maximálnym obsahom ortuti 20 mg na mostík, spínač alebo relé, okrem takých, ktoré sa používajú na účely výskumu a vývoja.

Týmto delegovaným nariadením sa teda stanovuje tento záznam týkajúci sa výrobkov s prídavkom ortuti v časti A prílohy II k nariadeniu o ortuti:

- nový záznam 2a pre veľmi presné meracie mostíky kapacitancie a strát a vysokofrekvenčné prepínače a relé rádiových frekvencií v monitorovacích a kontrolných prístrojoch s maximálnym obsahom ortuti 20 mg na mostík, spínač alebo relé, okrem takých, ktoré sa používajú na účely výskumu a vývoja.

¹⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/65/EÚ z 8. júna 2011 o obmedzení používania určitých nebezpečných látok v elektrických a elektronických zariadeniach (Ú. v. EÚ L 174, 1.7.2011).

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) .../...

z 17. 12. 2025,

ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/852, pokiaľ ide o výrobky s prídavkom ortuti, na ktoré sa vzťahuje zákaz výroby, dovozu a vývozu

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/852 zo 17. mája 2017 o ortuti a o zrušení nariadenia (ES) č. 1102/2008¹, a najmä na jeho článok 20,

keďže:

- (1) V súlade s článkom 5 nariadenia (EÚ) 2017/852 sa v Únii zakazuje vývoz, dovoz a výroba výrobkov s prídavkom ortuti stanovených v prílohe II k uvedenému nariadeniu, a to odo dní stanovených v uvedenej prílohe. Tento zákaz sa nevzťahuje na výrobky, ktoré sú nevyhnutné na civilnú ochranu a vojenské využitie, a výrobky, ktoré sa používajú na výskum, kalibráciu prístrojov alebo ako referenčný štandard.
- (2) Minamatský dohovor o ortuti (ďalej len „dohovor“) bol uzavretý Úniou rozhodnutím Rady (EÚ) 2017/939² a nadobudol platnosť 16. augusta 2017. V článku 4 ods. 1 dohovoru sa zakazuje vývoz, dovoz a výroba výrobkov s prídavkom ortuti uvedených v časti I prílohy A k dohovoru po dátume postupného ukončenia používania stanoveného pre tieto produkty. V článku 4 ods. 8 dohovoru sa vyžaduje, aby konferencia zmluvných strán dohovoru preskúmala prílohu A k dohovoru najneskôr päť rokov po dátume nadobudnutia jeho účinnosti.
- (3) Konferencia zmluvných strán na svojom piatom zasadnutí, ktoré sa konalo od 30. októbra do 3. novembra 2023, prijala rozhodnutie MC-5/4³, ktorým sa mení časť I prílohy A k dohovoru zahrnutím piatich kategórií svetelných zdrojov obsahujúcich ortuť, ako aj batérií, veľmi presných meracích mostíkov kapacitancie a strát a vysokofrekvenčných prepínačov a relé rádiových frekvencií v monitorovacích a kontrolných prístrojoch s maximálnym obsahom ortuti 20 mg na mostík, spínač

¹ Ú. v. EÚ L 137, 24.5.2017, s. 1.

² Rozhodnutie Rady (EÚ) 2017/939 z 11. mája 2017 o uzavretí Minamatského dohovoru o ortuti v mene Európskej únie (Ú. v. EÚ L 142, 2.6.2017, s. 4).

³ Rozhodnutie MC-5/4: *Zmeny príloh A a B a uskutočniteľnosť bezortuťových alternatív pre výrobné procesy uvedené v prílohe B*, 23. november 2023.

alebo relé, okrem takých, ktoré sa používajú na účely výskumu a vývoja, a kozmetiky do uvedenej prílohy, a v ktorom sa špecifikujú uplatniteľné dátumy postupného ukončenia používania. Únia uvedené rozhodnutia podporila prostredníctvom rozhodnutí Rady (EÚ) 2022/549⁴ a (EÚ) 2023/2417⁵.

- (4) S cieľom zosúladiť nariadenie (EÚ) 2017/852 s rozhodnutím MC-5/4 je potrebné zahrnúť do časti A prílohy II k uvedenému nariadeniu tieto výrobky s prídavkom ortuti: veľmi presné meracie mostíky kapacitancie a strát a vysokofrekvenčné prepínače a relé rádiových frekvencií v monitorovacích a kontrolných prístrojoch s maximálnym obsahom ortuti 20 mg na mostík, spínač alebo relé, okrem takých, ktoré sa používajú na účely výskumu a vývoja.
- (5) Nariadenie (EÚ) 2017/852 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Príloha II k nariadeniu (EÚ) 2017/852 sa mení tak, ako sa uvádza v prílohe k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť tretím dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 17. 12. 2025

*Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN*

⁴ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/549 zo 17. marca 2022 o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať v druhom segmente štvrtého zasadnutia konferencie zmluvných strán Minamatského dohovoru o ortuti, pokiaľ ide o prijatie rozhodnutia, ktorým sa menia prílohy A a B k uvedenému dohovoru (Ú. v. EÚ L 107, 6.4.2022, s. 78, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/549/oj>).

⁵ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2023/2417 z 23. októbra 2023 o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať na piatom zasadnutí konferencie zmluvných strán Minamatského dohovoru o ortuti, pokiaľ ide o prijatie rozhodnutia, ktorým sa menia prílohy A a B k uvedenému dohovoru (Ú. v. EÚ L, 2023/2417, 6.11.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2417/oj>).